మానవ సమాజం

రాహుల్ సాంకృత్యాయన్

ప్రజాశక్తి బుక్‌హౌస్

మానవ సమాజం

రాహుల్ సాంకృత్యాయన్

మానవ సమాజం

రాహుల్ సాంకృత్యాయన్

ప్రజాశక్తి బుక్‌హౌస్

ఎమ్‌హెచ్ భవన్, ప్లాట్ నెం. 21/1, అజామాబాద్, ఆర్‌టిసి కళ్యాణమండపం దగ్గర

హైదరాబాద్-20. ఫోన్ : 040 - 27660013

103899

హిందీ నుంచి అనువాదం : **శ్రీమతి కుర్రా చారుమతి**

ప్రచురణ సంఖ్య : 1223

ప్రథమ ముద్రణ : సెప్టెంబర్, 1990
ద్వితీయ ముద్రణ : జనవరి, 2012
తృతీయ ముద్రణ : సెప్టెంబర్, 2014

వెల : ₹ 150

ప్రతులకు
ప్రజాశక్తి బుక్‌హౌస్ (తెలంగాణ)
ఎమ్‌హెచ్ భవన్, ప్లాట్ నెం. 21/1, అజామాబాద్,
ఆర్‌టిసి కళ్యాణమండపం దగ్గర హైదరాబాద్-20. ఫోన్ : 040 - 27660013.

బ్రాంచీలు
హైదరాబాద్ (చిక్కడపల్లి), హైదరాబాద్ (ఎస్.వి.కె.),
నల్గొండ, హన్మకొండ, కరీంనగర్, ఖమ్మం
విజయవాడ, విశాఖపట్నం, తిరుపతి, గుంటూరు, ఒంగోలు.

ముద్రణ
ప్రజాశక్తి డైలీ ప్రింటింగ్ ప్రెస్, హైదరాబాద్

website : www.psbh.in

విషయసూచిక

ముందుమాట 7

1. మానవ సమాజ వికాసము 9

2. ఆటవిక మానవ సమాజము 21

3. అనాగరిక మానవ సమాజము 23

4. నాగరిక సమాజం 47

5. నాగరిక మానవ సమాజము -II 69

6. నాగరిక మానవ సమాజము -III 127

7. నాగరిక మానవ సమాజము -IV 165

8. భారతీయ సమాజము 261

9. సోషలిజం – సమాజవాదము 279

10. మార్క్స్ ముందున్న 19వ శతాబ్దపు సోషలిజం 307

11. వైజ్ఞానిక సోషలిజం లేక మార్క్సిజం 341

1వ అధ్యాయము

మానవ సమాజ వికాసము

ఒకప్పుడు భూమి మండుతున్న గోళము. అణువులు చెల్లాచెదురై ఉన్నాయి. అవి క్రమేపి కలవడం జరిగింది. అణు సముదాయాలు ఏర్పడి వైర్లను, బాక్టీరియా ఏర్పడింది. వెన్నెముక లేని అమీబాలవంటివి (జంతువులు) పుట్టాయి. తర్వాత ప్రకృతి నుండి తిన్నగా ఆహారాన్ని తీసుకొనే వనస్పతి పుట్టింది. ఆహారం కొరకు ఇతర వాటిపై ఆధారపడి జీవించే చరములు పుట్టాయి. మత్యయుగంలో భూచర, జల చరములు పుట్టాయి. వానిలో కొన్ని గాలిని, కొన్ని భూమిని అంటిపెట్టుకొని వున్నాయి. నాటి నుండి జీవుల ఉత్పత్తి మొదలయింది. స్తనధారులు, వానరములు, వనమానవులు, తర్వాత అర్ధ వన మానవులు, అర్ధ మానవులు, ద్విపాద జీవులు వచ్చారు. వానిలో కొన్ని జీవులు ఎక్కువ మార్పులు పొందాయి. వారు మనకు పూర్వీకులు. 20 లక్షల సంవత్సరాల నాడు సాయుధ మానవుడు వున్నట్లు తెలుస్తుంది. నేటికి ఐదువేల సంవత్సరాలకు పూర్వం ఆలోచించే మానవులు అనగా ఆధునిక మానవుని పూర్వీకులు (హోమోసేసియన్) ఉన్నట్లు తెలుస్తుంది.

మానవ సమాజము

ప్రారంభంలో మానవుని వికాసం చాలా నెమ్మదిగా జరిగింది. ఆ కాలంలో, ఆ స్థితిలో అలా అయినా జరగడమే చాలా గొప్ప. ఆ జీవులను చూడటంతోనే వారు పశువులు కారని, వారు పశువులకు భిన్నమైన ప్రాణులని తెలుస్తుంది. అలా అనుకొనే ముందు మానవుని చేతులు మెదడు, భాష ఎలా ఏర్పడ్డాయి అనేది మనముందున్న ప్రశ్న. ప్రయత్నం అంటే జీవించటానికి చేసే ప్రయత్నం. జీవ పరిణామానికి సహాయపడింది జీవపరిణామ సిద్ధాంతం అని అదే తెలిసిన వారందరికి తెలుసు. కాని దానికి ప్రకృతి తోడ్పాటు లేదని అనుకోరాదు.

భూగర్భ శాస్త్రజ్ఞులు చెప్పిన తృతీయ కాలం గడచి లక్షల సంవత్సరాలు అయింది. ఆ యుగం చివరలో ఈ భూమి మీద ఒక మహా ద్వీపం వుండేది. (బహుశా అది హిందూ మహాసముద్రంలో మునిగిపోయి ఉండవచ్చు). అప్పటిలో మానవ జాతి ఒకటి ఆ మహాద్వీపంలో నివసించేది. నేటి మానవజాతికి పూర్వీకులు వారే. వాళ్ళ శరీరమంతా వత్తైన వెంట్రుకలతో కప్పబడి వుండేది. చెవులు కొన తేలి ఉండేవి. వాళ్ళు గుంపులు గుంపులుగా చెట్లమీద నివసించేవారు. వాళ్ల జీవిత విధానంలో వెనుక కాళ్లతో చేయగల్గినంత శ్రమ చేతులతో చేయగలిగేవారు కాదు. కొమ్మలను పట్టుకొనడం కోసం, పండ్లను కోయటం కోసం ఏరటం కోసం చేతులను ఉపయోగించేవారు. అందువల్ల జీవ పరిణామంలో వాళ్ల చేతులు చేసే పనులు, కాళ్లు చేసే పనులు వేరై పోయాయి. చదునుగా ఉన్న నేలపై నిలచేటప్పుడు పడిపోకుండా వుంటానికి చేతులు పైకి ఎత్తి వెనుక కాళ్ల బలంతో నడిచేవారు. అప్పుడు వాళ్ళు తమ భుజాలను మరింత తిన్నగా వుంచేవాళ్లు. చేతులు పైకి ఎత్తటం, భుజాలను తిన్నగా వుంచటం ఈ రెండు శ్రమలు వనమానవుని నుండి మానవుడు పరిణామం చెందటానికి ఎక్కువ సాయపడినయి.

అవసరము కలిగినప్పుడు వన మానవుడు మానవుని మాదిరిగానే చేతులెత్తి నిలబడతాడు. కాని నిబ్బరంగా నిలబడలేడు. చేతులు శరీర భాగాన్నుండి తప్పుకొని వేరే పనులు చేయటం మొదలెట్టాయి. అప్పుడు కాళ్ల పని చేతుల పనివేరయింది. చెట్లను ఎక్కటానికి చేతులు, చేతివ్రేళ్లు ఉపయోగపడినట్లుగా వెనుక కాళ్లు ఉపయోగపడవు. వన మానవుడు చేతులతో పండ్లను కోయటం, పండ్లను పోగుచేయటం లాంటి పనులనేకం చేసేవాడు. ఈ పనులను అతని వెనుక కాళ్లు చేయలేవు. ఎన్నో వానరాలు, చేతులతో చెట్లమీద గూడు కట్టుకొని నివసించేవి. తర్వాత తర్వాత చేతులతో కర్రను పట్టుకొని శత్రువులను ఎదురించేవి. పండ్లకేసి రాతిని విసిరేవి. వేలాది సంవత్సరాల శ్రమ ఫలితంగా వన మానవుని చేతికంటే మానవుని చేయి శ్రమలో నైపుణ్యం సంపాదించింది. కాని వన మానవుని, మానవుని చేతుల నిర్మాణం అనగా ఎముకలు, కీళ్లు, నరాలు– వీటిని పరిశీలిస్తే వాటిల్లో తేడా లేదని తేలింది. కాని మానవ వికాసంలో అట్టడుగున ఉన్న అడవి మనిషి కూడా వనమానవుడు చేయలేని పనులెన్నింటినో చేసాడు.

మానవుడు వన మానవ దశ నుండి, మానవ దశకు చేరటానికి ఎన్నో లక్షల సంవత్సరాలు పట్టింది. అంటే మానవ వికాసం– జీవ పరిణామం– చాలా మందకొడిగా

జరిగి ఉండాలి. మానవునికి ఆయుధానికి చకుముకి రాతిని అమర్చటానికి పట్టినకాలం చారిత్రక యుగంకంటె ఎన్నో రెట్లు ఎక్కువ వుండవచ్చు. కాని ఒక విధంగా చేతులు, కాళ్ల శ్రమలు వేరు కాగానే మానవ పురోగమనానికి వున్న అడ్డంకి తొలగిపోయింది. ఇప్పుడు ఆయుధాలను తయారు చేసుకోగలుగుతున్నాడు. ఇల్లు కట్టుకోగల్గుతున్నాడు. వీణ వాయించగలడు. టైపు చేయగలడు.

మానవ శ్రమే భాగ్యవిధాత

చేతులు శ్రమ సాధనాలు మాత్రమే కాదు. అవి శ్రమ ఫలితాలు కూడా. చేతులను కొత్త కొత్త పనులకు ఉపయోగించటం వలన వికాస క్రమంలో వాని నాడీ మండలంలో మార్పు వచ్చింది. ఆ మార్పు ఎముకలను ప్రభావితం చేసింది. ప్రతి మార్పు మరల కొత్త పనులను చేయటానికి సాయపడింది. ప్రతి కొత్త పని చేతుల వికాసానికి తోడ్పడింది. మానవుని పనిలో నాణ్యత పెరిగింది. వివిధ రకాల పనులు చేయగల్గాడు. ఉదా: అజంతా గుహల చిత్రాలు, గుప్తయుగం నాటి శిల్పాలు, తాన్‌సేను, బైజూ బాసరా సప్తస్వరాల సంగీతం.

చేతులు శరీరానికి వేరుపడి లేవు. అవి శరీర అవయవాలే. అందువల్ల చేతుల్లో వచ్చిన పరిణామం చేతుల వరకే పరిమితం కాదు. అది శరీరమంతటికీ ఉపయోగపడింది. అనగా శరీరంలోని ఒక అవయువంలో వచ్చిన వికాసం శరీరమంతటిలోను కప్పబడుతుంది. పాలిచ్చే ప్రాణులకు అండములకుగాను శరీరం లోపలే గర్భాశయంలో ఏర్పడింది. పిల్లి శరీరం పూర్తిగా తెలుపు, దాని కళ్లు నీలివి అయితే అది చెవిటిది అయిపోతుంది. అంటే దాని చెవుల వికాసం ఆగిపోయింది. మానవుని చేతిలో వచ్చిన మార్పుల ప్రభావం అతని ఇతర శరీరావయవములపై తప్పక ఉంటుంది.

సమాజము

చేతిలో శ్రమ చేయటం ద్వారా ప్రకృతిపై మానవుని ఆధిపత్యం పెరుగుతూ వచ్చింది. అతని పురోభివృద్ధి వేగంగా జరిగింది. అతడు చేతులను ఎక్కువగా ఉపయోగించటం వలన అతనికి అనుభవంలో చేతులు ఎన్నో కొత్త కొత్త పనులను చేయగలవని తెలిసింది. దానితోపాటు ప్రకృతి అందించే ముడిసరుకులనుండి కొత్త సాధనాలు తయారు చేయడం తెలిసింది. శ్రమ వికాసం వల్ల ఎక్కువ వస్తువులను తయారు చేయటానికి ఎక్కువ వస్తువులను ఉపయోగించటానికి, వీలయింది. దానికి

ఎంతో మంది సహాయ, సహకారాలు అవసరం. చేయి స్వతంత్రమైనది. ఇప్పుడు శ్రమ శక్తి పెరగటాన్ని చూచి మానవుడు తన చేతులను ఉపయోగించి ఎన్నో కొత్త వస్తువులను ఉత్పత్తి చేశాడు. అలాగే తోటి వారి సహకారాన్ని పొందిన మానవుడు అభివృద్ధిని సాధించగలిగాడు. వంటచేసి అన్నం పెట్టే సమాజం మానవునకు లభించలేదు. అలాగే తయారయిన వస్తువులను ప్రకృతి మానవునికి అందించదు.

ప్రకృతిపై విజయాన్ని సాధించటానికి వాడకానికి వస్తువులను ఉత్పత్తి చేయటానికి సహకార శ్రమ, తన రక్షణకు పోరాటానికి మానవ సమాజము ఏర్పడినందువల్ల సాధ్యమయింది. చెయ్యి పనితనం పెరగడం వలన మానవునికి సమాజాన్ని అభివృద్ధి చేయడం సాధ్యమయింది.

భాష పుట్టుక

సమాజం అభివృద్ధి చెందేప్పుడు మానవుడు చేసే పనులు కూడా పెరుగుతాయి. లాభనష్టాలు, శోక హర్షాలు మొదలైన భావాలు అతని మనస్సులో మొదలవుతాయి. వాటిని ధ్వనుల ద్వారా తోటివారికి తెలిపేవాడు.

మానవుని స్వర పేటికలో క్రమేపి మార్పు వచ్చింది. ఊపిరితిత్తులు నుండి వెలువడిన గాలి నోరు, ముక్కు, నాలుకకు తగిలినందున ధ్వనులను పలకటంలో అభివృద్ధిని సాధించాడు. అక్షరాన్ని ఉచ్చరించగల్గాడు. సమాజం మానవునికి భాషను నేర్పింది. పశువులకు భాషలేదు. వాటి స్వర యంత్ర అభివృద్ధి చెందలేదు. కాని పశువులు మానవ సమాజంలో వుండడం వల్ల, పెంపకం వల్ల గుర్రము, కుక్క యజమానులు చెప్పే మాటలను గ్రహించగలవు. చిలుక, మైనా పక్షులు మానవుని ధ్వనులను బాగా అనుకరించగలవు. యజమాని లేనప్పుడు చిలుక బయటి వారికి తాను నేర్చుకొన్న ఒకటి రెండు మాటలను కూడా చెప్పగల్గుతుంది. మానవుని మేధస్సు పెరిగినందువల్ల అతను కూతలకు బదులు, మాటలను (శబ్దధ్వనులు చేయటం) వాడుతున్నాడు. మెదడులోని ఒక ప్రత్యేక భాగానికి నోరు, చెవి, చేతులు ఇతర అవయవాలకు గట్టి సంబంధం ఏర్పడింది. స్వరయంత్రం పెరగటం ద్వారా శ్రవణ యంత్రం (చెవులతో వినటం) పెంపొందింది. ఇప్పుడు మానవుడు అతి సూక్ష్మ ధ్వనులను అక్షరాలను, స్వరాలను ఆరోహణ అవరోహణాలను అలవర్చుకొన్నాడు. ఈ ప్రకారం ఇంద్రియ గ్రంథుల వికాసం అతని మేధో వికాసానికి సాయపడింది. గ్రద్ద చాలా దూరంలో ఉన్న దానిని చూడగలదు. కాని ఆ వస్తువు లోపల ఏమున్నదో ఉన్న దానిని మానవుడు తెలుసుకొన్నట్టుగా గ్రద్దకు తెలియదు. మానవుని కంటె కుక్కకు వాసన పట్టే శక్తి ఎక్కువ.

కాని వాసన గురించిన పరిజ్ఞానం కుక్కకు లేదు. అంటే మానవుని మెదడు పెరగటం వలన మూలాన అతను ఎంతో అభివృద్ధిని సాధించాడు.

మానవుడు అభివృద్ధిని ఎంత పొందాడో ఒక్కసారి వెనుకకుపోయి పరిశీలిద్దాం. చేతిశ్రమ స్వతంత్ర రూపం పొందటమే ఈ అభివృద్ధి అంతటికి మూలం. శ్రమ ప్రభావం భాష మీద పడింది. ఆ రెండింటి ప్రభావము మేధస్సు మీద, దానికి సంబంధించిన ఇంద్రియాలపై పడింది. క్రమేణ ఆలోచన చేసే సామర్థ్యం, ఊహలు, నిర్ణయ శక్తి ఇవి బుద్ధి వికాసానికి తోడ్పడింది. వీటన్నింటి వికాస ప్రభావం మరల శ్రమ మీద, భాష మీద పడింది. ఈ అభివృద్ధి ఇంతటితో ఆగదు. మానవుడు వన మానవునికి భిన్నంగా మారి వేరు వేరు జాతులుగా ఏర్పడి, వేర్వేరు రకాలుగా అభివృద్ధిని సాధించాడు. కాని అక్కడక్కడ స్థానిక పరిస్థితులు, ఇతర కారణాలు ఆ ప్రగతికి తాత్కాలికంగా అడ్డుపడినప్పటికి మానవజాతిని పరిశీలిస్తే అతని అభివృద్ధి ముందుకే, సమాజం ఏర్పడటం మూలంగా అతని అభివృద్ధి పెరిగింది.

వన మానవుని నుండి మానవుడు

భూమి పుట్టి రెండు మూడు వందల కోట్ల సంవత్సరాలయింది. కాని మానవుని పుట్టుకకు, అతని పురోభివృద్ధికి కొన్ని లక్షల సంవత్సరాలు మాత్రమే పట్టింది. భూమి పుట్టుకను, మానవుని అభివృద్ధిని కాలములో లెక్క కట్టితే మానవుని అభివృద్ధికి పట్టినకాలం ఒక సెకను అనిపిస్తుంది. వికాస క్రమంలో చెట్లపై గంతులు వేస్తూ జీవిస్తున్న వన మానవ సమూహమొకటి మానవ రూపం పొందింది. వన మానవ సముదాయానికి, మానవ సమాజానికి శ్రమలోనే తేడా వుంది. వన మానవ సమూహం భౌగోళిక పరిస్థితులను బట్టిగాని, పొరుగు సమూహాల ధాటికి తట్టుకోలేక గాని, తమ నివాసాల నుండి తరలిపోతూ ఉండేవి. తిండి కొరకు ఒకచోటు నుండి మరొక చోటుకు పోతూ ఉండేది. కొత్త ప్రదేశంపై పెత్తనం సంపాదించటానికి అంతకు పూర్వమే అక్కడ ఉన్న వారితో పోరాడవలసి వచ్చేది. ఎంత కష్టపడినా ప్రకృతి అందించిన ఆహారాన్ని మాత్రమే వారు పొందగల్గారు. ఒకప్పుడు పండ్లు దొరకనప్పుడు పిల్లలు, ముసలివారు చనిపోయేవారు. వారి సమూహం అలా తగ్గిపోయేది. ప్రకృతిని ఉపయోగించుకొని ఆహారోత్పత్తిని చేయలేకపోయాడు. తెలివి గల వేటగాడు లేడిని చంపడు. అది పిల్లలను పెడుతుంది. అప్పుడు ఆహారం సమృద్ధిగా దొరుకుతుంది. అలాగే ఆ వన మానవుడు పండ్లు, చిగురుటాకులే కాకుండా వాటికి మూలమైన అంకురాలను కూడా తిన్నాడు. నూతన పరిస్థితులు ప్రాణులకు అనుకూలంగా లేనప్పుడు అవి స్వభావ పరివర్తన

చేసుకొంటాయి. (వివరాలు 'విశ్వ కీ రూప్ రేఖా' పుస్తకాన్ని చదవండి). అనేక రసాయనిక మార్పులు ఒక అనుపాతంలో జరిగినప్పుడు ఈ పరివర్తనం జరుగుతుంది. ఇటువంటి పరిస్థితి ఆ వన మానవ సమూహంలో ఏర్పడినప్పుడు జాతి పరివర్తనం జరిగింది.

వన మానవుని శ్రమలో మార్పులేదు. కాని మానవుడు ఆయుధాలు సమకూర్చుకొన్నప్పటి శ్రమ అంతకు పూర్వమున్న వన మానవుని శ్రమ నుండి వేరుపడింది. ఈ శ్రమ మార్పు వలన మానవుని ఆయుధాల నిర్మాణంలో మార్పు వచ్చింది. మొట్టమొదట చేపలు పట్టే సాధనాలు, తర్వాత వేటకు ఉపయోగపడే సాధనాలు వచ్చాయి. ఈ వేటాడే సాధనాలు ఇతరులతో పోరాడటానికి కూడా ఉపయోగపడ్డాయి. అందువల్ల ఇప్పుడు మానవుడు మాంసాహారిగా మారాడు. ఇది మానవ వికాస క్రమంలో ఒక ముందడుగు. శరీరానికి కావలసిన అనేక పదార్థాలను మాంసాహారం సమకూర్చుతుంది. కాల్చుకొని తిన్న మాంసాహారం మానవునికి పుష్టినిచ్చేది. పండ్ల మీదనే బ్రతికే రోజుల్లో మానవుడు చెట్లకుయజమాని. మాంసాహారి అయిన తర్వాత అతడు పశువులకు కూడా యజమాని అయ్యాడు. అతని మెదడుపై మాంసాహార ప్రభావం పడింది. అతని మెదడు అభివృద్ధి చెందింది. నరమాంసము తినే అలవాటు కూడా అనేక జాతుల్లో ఉంది. మాంసాహారము చేసిన రెండు పనులు– 1) వనమానవుడు మానవుడగుట, 2) పశువుల పెంపకం. మాంసమును కాల్చి తినటం వలన పొట్టకు శ్రమ తగ్గింది. పశువుల పెంపకం వలన వేట దొరకని రోజున తిండి దొరకదనే భయం ఇప్పుడు పోయింది. ఇప్పుడు అతనికి మాంసంతోపాటు పాలు కూడా దొరికినయి.

ఒకవైపున మానవుని మెదడు, చేతులు బయటి పరిస్థితులను అదుపులో వుంచటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాయి. రెండోవైపున పరిస్థితుల ప్రభావం వుంది. మానవ వికాస దశలో అతడు ప్రకృతిపై ఆధిపత్యాన్ని సంపాదిస్తున్నాడు. కొత్త విజయాలను పొందుతున్నాడు. మానవుడు ఆహారం కొరకు సమశీతల ప్రదేశాలకు వెళ్లాడు. అక్కడ చలిని తాను భరించవలసి వచ్చింది. అప్పుడు అతనికి నివాసం, వస్త్రము, తప్పనిసరి అయింది. ఇవి శ్రమతో కూడినవి. అతను మరొక మెట్టు పైకి ఎదిగాడు. పశువుల నుండి పూర్తిగా వేరు అయినాడు.

చెయ్యి, మెదడు, భాష ఈ మూడింటి సాయంతో మానవుడు తన పనులనే కాకుండా సాంఘికమైన క్లిష్టమైన పనులను కూడా సమర్థవంతంగా చేయగలిగాడు. తరాలు గడవటంతో పాటు శ్రమ విభజన జరుగుతూ వచ్చింది. శ్రమ నైపుణ్యం పెరిగింది.

మానవుడు వన మానవ దశను దాటాడు. గుంపు నుండి ఇప్పుడు సంఘం ఏర్పడింది. రాజ్యమొచ్చింది. చట్టం వచ్చింది. మతం వచ్చింది. ఇది సంఘవ్యవస్థను ప్రకృతిని చేతి పనులను వెనక్కి నెట్టినయి. మతానిది పైచేయి అయ్యింది. ఒకప్పుడు శ్రమ మేధో వికాసానికి కారణము. ముందుగా మనస్సు ఆలోచించినపుడు దానిని మిగిలిన అవయవాలు అమలు చేస్తాయి. పశువు ప్రకృతిని ఉన్న దానిని ఉన్నట్లు ఉపయోగించుకుంటున్నది. మానవుడు ప్రకృతిలో మార్పులు తెచ్చి తనకనుకూలం చేసుకుంటాడు. దేనికి తోడ్పడింది మానవ శ్రమ, బాహ్యాపరిస్థితులు, మానవుని మేధస్సు. మానవుడు అడవి జంతువులుగా ఉన్న గుఱ్రాన్ని, ఆవుని పెంచాడు. వాటి సహాయంతో వ్యవసాయం చేసాడు. అమెరికాలోని రెడ్ ఇండియన్‌లు, కొన్ని ఆఫ్రికన్ జాతులు ఈ పని చేయటానికి తగిన మానసిక వికాసము పొందలేదు. అందుచేత వారు బాగా వెనుకబడ్డారు.

మానవ జాతులు

మానవుడు రాతితో శక్తివంతమైన ఆయుధాలు చేశాడు. దానిని పాత రాతియుగం అంటారు. ఇది సుమారు 25 వేల సంవత్సరాలనాటిది. నాల్గవ హిమయుగం చివరిభాగం. యూరప్ అంతా మంచుమయం. ఆ పరిస్థితుల నుండి మానవ జాతి బయటపడింది. అదే దాని శక్తి సామర్థ్యాలకు తార్కాణం. వాళ్ళు తోళ్ల దుస్తులు ధరించారు. సూదిని ఉపయోగించారు. గుహల్లో నివాసమేర్పరచుకున్నారు. తీరిక వేళల్లో వారు గుహల గోడలపై గోళ్లతోనూ, పదునైన రాళ్లతో బొమ్మలను గీచి వాటికి రంగులు పులిమేవారు. తర్వాత తర్వాత రాళ్లమీద, ఎముకల మీద, కొయ్యమీద బొమ్మలు చెక్కారు. ధనుర్బాణాలను కనుగొన్నారు. ఆ గుహల్లో దొరికిన ఎముకలు ఆ బొమ్మలు, ఇతర అవశేషాలు వారక్కడ చిరకాలమున్నట్లు తెలియపరుస్తున్నాయి.

హిమయుగం సమాప్తమయింది. పాత రాతియుగం కూడా గడిచింది. పచ్చిక బయళ్ళు అడవులు ఏర్పడ్డాయి. అడవి జంతువులు ఆహారం కొరకు ఒక చోటు నుండి మరొక చోటుకు బయలుదేరాయి. కొత్తరాతి యుగం ప్రారంభమయింది. ఈ యుగంలో లోహాలు కనుగొనటం వ్యవసాయం మొదలయింది.

జంతువులతోను, ప్రకృతితోను సంఘర్షణ

అతి పురాతన మానవుని అవశేషాలు ఉటోపియాలో దొరికాయి. మన శాస్త్రజ్ఞులు అతని కాలం 18 లక్షల సంవత్సరాలని నిర్ధారణ చేసారు. అప్పటి మనిషి ద్విపాది.

ఇంకా అతడు పూర్తి మానవునిగా ఎదగలేదు. అతను భూభాగమంతట వున్నాడు. అతని ఎముకలు ఇతర అవశేషాలు ఈ విషయాన్ని స్పష్టం చేస్తున్నాయి. ఆనాటి మానవుని వద్ద చాలా తక్కువ సాధనాలు ఉన్నవి. అడవులు, కొండలు, నదులు, సముద్రాలు అతనికి ఇబ్బందిని కలిగిస్తున్నాయి. కాని అవి అతని పురోగతిని ఆపలేకపోయాయి. పాతరాతియుగం నాటి ఆయుధాలు కాశ్మీరము, మధ్య ఆసియా, చైనాలలో దొరికాయి. డా.వీరబల్ శాస్త్రవేత్త ఉద్దేశం ప్రకారం ఆ యుగంలో హిమాలయానికి అవతల ప్రాంతాల్లో మానవజాతి సంచరించినట్టున్నది. అప్పటిలో హిమాలయం ఎత్తు ఇప్పుడున్న ఎత్తులో సగం వుండేది. కనుక రాకపోకలకు పెద్ద ఇబ్బంది వుండేది కాదు. నేటి మానవుడు కొత్తచోటుకు అన్ని హంగులతో వెళ్లినట్లుగా ఆనాటి మానవుడు కొత్త చోటుకు అసలు వెళ్లడమే గొప్ప సాహసకార్యం. ఈనాడు వానరాలు, కొండముచ్చులు, ఆఫ్రికాలోని ఫిగ్మీలు ఆహారం కొరకు సంచరించినట్లుగానే, ఆనాటి ఆదిమ మానవుడు కూడా తన కాలాన్ని ఎక్కువగా ఆహార సంపాదనకే ఖర్చు పెట్టేవాడు. తగినన్ని పండ్లు దొరికేవి కావు. అడవి జంతువులు ఉన్నాయి, కాని వేటాడటానికి తగిన ఆయుధాలు లేవు. లభించిన వేటను వెంటనే వారి మకాముకు తెచ్చుకోటానికి సాధనాలు లేవు. విశాలమైన భూమి వుంది. కానీ ఆ భూమికి సరిపడ మానవులు లేరు. మానవుడు కష్టాల నుండి ఇంకా బయటపడలేదు. అతని చుట్టూ శత్రువులే. మధ్య యూరపులో అతని ఆహారంలో ఒకటి 'మహాగజం'. ఈనాటి ఏనుగుల కంటే అది చాలా పెద్దది. దానిని మోటు ఆయుధాలతో వేటాడటం ఎంత కష్టమో మనం ఊహించగలం. వాళ్లు మహాగజం వేటకు కందకాలు, గోతులు కూడతవ్వి వుండవచ్చు. అయినప్పటికి అది ప్రాణహానితో కూడినపని. అప్పుడు పులులు, తోడేళ్లు మొదలైన క్రూరమృగాలు ఎక్కువ. అందువల్ల మానవుడు తన ఆహారం కొరకు వాటిని కూడా ఎదుర్కోవలసి వచ్చేది. ఆత్మరక్షణ తాను చేసుకోవలసి వచ్చేది.

భూమి వాతావరణంలో మార్పులు జరుగుతూ ఉంటాయి. అప్పుడు ఆగన్‌సోలు (బెంగాలు) లో మంచు కురిసేది. దేవదారు అడవులుండేవి. పాట్నా మ్యూజియంలో ఆనాటి వృక్షాల శిలాజాలు వున్నాయి. కాబట్టి ఇప్పటి శీతోష్ణస్థితిని బట్టి అది ఏ ప్రాంతానివని చూడరాదు. దొరికిన ఆనాటి అవశేషాలను ఆధారంగా చేసుకొని ఆనాటి మానవుని జీవిత విధానాన్ని తెలుసుకోవలసి ఉంటుంది. వేర్వేరు మానవ జాతుల చర్మాలు, వంటి రంగులు వేర్వేరుగా వున్నాయి. ఉదా: నల్లని కనుపాపలు ఎండవేడిమిని తగ్గిస్తాయి. నీలి కనుపాపలు చలిని తట్టుకుంటాయి. వన మానవుని మాదిరిగా

శరీరమంతా రోమాలతో నిండినందువల్ల అతను చలిని భరించటం కష్టం అయింది. జంతుచర్మాలు దుస్తులుగా పనికివచ్చినాయి. ఈ విషయాన్ని తెలుసుకున్న తరువాత అతను ఈ ఇబ్బంది నుంచి బైటపడ్డాడు. అడవిలో పుట్టే అగ్ని (దావాగ్ని) చలికి మందు అని గ్రహించాడు. కాని ఇంకా అతను నిప్పును తయారు చేయలేదు. రెండు కర్రపుల్లలు (అరణి)తో నిప్పును తయారు చేయటం ఒక మహత్తర సృష్టి. నిప్పు అతనికి సాక్షాత్తు అగ్ని దేవుడుగా కన్పడింది. అయితే ఆ నిప్పును సురక్షితంగా కాపాడుకొనే ఉపాయం అతనికి చాలాకాలానికి గాని తెలియలేదు. నేటికి దాదాపు 4000 సంవత్సరాల క్రితం వేద ఋషులు ఆనందాతిరేకంతో అగ్నిదేవుని సాక్షాత్కారం కొరకు ప్రార్థనలు చేశారు. నిప్పును కాపాడుకోటానికి యజ్ఞగుండం ఏర్పరచారు. అది ఎప్పుడూ మండుతూనే ఉంటుంది.

సమాజము

మానవుడు సాంఘిక పశువు, ఆదిలోనే కాదు, మానవుడైన తర్వాత కూడాను. పరిణామ క్రమంలో మానవునికి అతి దగ్గరగా ఉన్న వారు వనమానవులు, వానరులు, కొండముచ్చులు. ఇవన్నీ గుంపులుగా, వుంటాయి. ఇతర మృగాలతోను, ప్రకృతితోను పోరాటానికి వారి సమూహం సహాయపడింది. అందుచేత ఆ సమూహమే తర్వాత సమాజమైంది. వ్యక్తి చేసిన ప్రయత్నం వ్యక్తిగతం మాత్రమే కాదు. అతడు సమాజంలో భాగంగా చేసిన ప్రయత్నమది. సమాజం ఎలా ఏర్పడిందో ఇంతకుముందు చెప్పుకొన్నాం. ప్రముఖ భాషావేత్త 'లుడ్విన్ నోరే' మాటల్లో ఒక సమ్మిళిత లక్ష్యం కొరకు ఆ మహావంశ వృక్షాలు చేసిన శ్రమ, సాంఘిక శ్రమే. తత్ఫలితంగా భాష, ఆలోచనలు పుట్టాయి. భాషలను గురించి చేసిన పరిశోధనల ప్రకారం, భాషలో మొదటిగా వాడబడిన పదాలు పనుల చేతకు సంబంధించినవే (క్రియాపదాలు). దీనిని ఎక్కువమంది అనుకరించినట్లు తెలుస్తుంది. తర్వాత ఈ క్రియా వాచకశబ్దాల నుండి నామవాచక శబ్దాలు పుట్టాయి. ఉదా: వతలి (పడుట). అది క్రియాపదం. దాని నుండి 'పత్రం' నామవాచకం పుట్టింది.

మానవుడు ఎప్పుడు సమాజాన్నుండి వేరుపడి వుండడు. అలా ఉండి వుంటే భాష పుట్టేది కాదు. ఆలోచనలు కూడా పుట్టేవి కావు. మానవుని ప్రతి పని సమాజ ప్రభావం కనిపిస్తుంది. ఉగ్గుపాలతోనే సమాజ నియమాలను గురించిన ఆకళింపు మానవునికి వస్తుంది. అందుకని సంఘ నియమాలు అతనికి బంధనాలు గావు. వాటిని ఎవరు ఉల్లంఘించినా, సమాజం ఊరుకోదు. ఇలా మానవుడు సంఘం ద్వారా వికాసాన్ని పొందాడు. కుటుంబం ద్వారా, సంత ద్వారా, ఆటపాటల ద్వారా, పనుల ద్వారా,

End of Preview.

Rest of the book can be read @

http://kinige.com/book/Manava+Samajam+PSBH

* * *